

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 740 din 06.10.2021

Dosar nr.: 172/2021

Petiția nr.: 1881/10.03.2021

Petentă:

Reclamat: Ministerul Apărării Naționale

Obiect: metodologia de admitere la Colegiul Militar 2021-2022

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul petentei

1.

Numele și sediul reclamatului

2. Ministerul Apărării Naționale, Strada Izvor 110, București 050561.

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

4. Părțile au fost citate cu respectarea măsurilor impuse de starea de alertă, prin comunicarea unor adrese în care se preciza posibilitatea părților de a-și exprima acordul în sensul trimiterii punctelor de vedere în scris, iar părților reclamate le-a fost comunicat un exemplar al petiției în vederea posibilității formulării apărărilor.

5. Punctele de vedere ale reclamatului au fost comunicate petentei, cele ale petentei reclamatului în vederea depunerii de concluzii scrise.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

6. Prin petiția **nr. 1881/10.03.2021** petenta precizează următoarele aspecte relevante:

- este mama unei minore în vârstă de 14 ani, candidat pentru admiterea în colegiile militare 2021-2022;
- în anul 2016 timpul de alergare pentru proba de rezistență pe distanța de 1000 m s-a făcut diferențiat masculin/feminin (4 minute și 15 secunde băieți, 4 minute și 45 de secunde fete), fără să se adauge bonificația pentru situații speciale;
- în anul 2018 situația a fost similară (timpul pentru fete fiind 4 minute și 25 de secunde);
- în anul 2019 și 2020 nu s-a făcut diferențiere de gen, timpul fiind de 4 minute și 30 de secunde;

- conform metodologiei aprobate pentru 2021-2022 nu se face diferențiere de gen, timpul fiind de 4 minute și 15 de secunde, nerealist pentru fete;
 - în această perioadă, din cauza pandemiei, nu s-au ținut orele de educație fizică și sport.
- A depus la dosar înscrisuri.
7. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 2381/26.03.2021** petenta arată că a primit un răspuns de la reclamat prin care se menține metodologia discriminatorie.
- A depus la dosar înscrisuri.
8. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 2795/12.04.2021** petenta solicită informații privind stadiul dosarului.
9. Petenta, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 3069/21.04.2021**, solicită soluționarea dosarului în lipsă. Menține cele arătate anterior.
- A depus la dosar înscrisuri.
10. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 3240/28.04.2021** petenta menține cele arătate anterior.
- A depus la dosar înscrisuri.
11. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 3291/05.05.2021** petenta a depus la dosar înscrisuri.
12. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 3295/05.05.2021** petenta a depus la dosar înscrisuri.
13. Petenta, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 3413/10.05.2021**, menține cele arătate anterior.
- A depus la dosar înscrisuri.
14. Prin concluziile scrise înregistrate la CNCD cu **nr. 4301/07.06.2021** petenta menține cele arătate anterior.
15. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 6521/31.08.2021** petenta arată modificările în școlile de poliție.

Sușinerile reclamatului

16. Prin adresa **nr. 3461/11.05.2021** Ministerul reclamat arată următoarele aspecte relevante;
- invocă excepția de necompetență materială a CNCD, considerând că baremul stabilit printr-un ordin de ministru nu poate fi analizat de către această instituție;
 - petenta nu a probat cele afirmate;
 - nu există o excludere a candidaților de gen feminin;
 - petenta solicită un tratament preferențial.
17. Reclamatul, prin concluziile scrise înregistrate la CNCD cu **nr. 4401/09.06.2021**, menține cele arătate anterior.

IV. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

18. **Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor**, la secția **Vădita necompetență** are următoarele prevederi:

„Art. 28. Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență când în mod vădit constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată.

Art. 29. *Excepția de necompetență poate fi ridicată de reclamat sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 30.*

Art. 30.

(1) *Excepția de vădită necompetență se pune în dezbateră petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere.*

(2) *Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.*

Art. 31.

(1) *Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.*

(2) *Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.*

Art. 32. *Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director.”*

19. Privind probarea faptelor de discriminare art. 20 alin. 6 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: *„Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”*

20. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

21. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

22. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

23. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Musselle împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).*

24. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a arătat că în ciuda prevederilor legale grecești, unei persoane condamnate penal la o pedeapsă privativă de libertate cu executare (pentru refuzul înrolării în armată) nu i poate

interzice să devină notar. Astfel CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

25. Astfel există o diferențiere și dacă situațiile relevant diferite se tratează în mod identic.

26. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

27. Aceste criterii reprezintă caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56).

28. Având în vedere caracterul special al colegiilor militare, petiția va fi analizată atât din perspectiva dreptului la educație cât și din perspectiva dreptului de a accede la o profesie. În acest sens sunt relevante următoarele prevederi ale **O.G. nr. 137/2000**:

„Art. 11.

(1) *Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.*

(2) *Prevederile alin. (1) se aplică tuturor fazelor sau etapelor din sistemul educațional, inclusiv la admiterea sau la înscrierea în unitățile ori instituțiile de învățământ și la evaluarea ori examinarea cunoștințelor.*

[...]

(4) *Prevederile alin. (1)-(3) nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului unității ori instituției de învățământ de a refuza înscrierea sau admiterea unei persoane ale cărei cunoștințe ori rezultate anterioare nu corespund standardelor sau condițiilor de înscriere cerute pentru accesul în instituția respectivă, atât timp cât refuzul nu este determinat de apartenența persoanei în cauza la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia.*

[...]

Art. 8.

[...]

(2) *Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea ocupării unui post prin anunț sau concurs, lansat de angajator ori de reprezentantul acestuia, de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, de vârstă, de sexul sau orientarea sexuală, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția situației prevăzute la art. 5.*

[...]

Art. 5. *Diferența de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) nu constituie discriminare atunci când, în temeiul naturii activităților ocupaționale sau al contextului în care acestea se desfășoară, o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională reală și determinantă, cu condiția ca obiectivul să fie legitim și cerința profesională.”*

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

20. Se constată că, la admiterea în colegiile militare în perioada 2021-2022, nu s-a făcut diferențiere de gen, timpul de alergare pentru proba de rezistență pe distanța de 1000 m fiind de 4 minute și 15 de secunde. Petenta a dovedit faptul că există barem identic pentru băieți și fete la proba de alergare de 1000 m, partea reclamată însă nu a probat că acest barem identic nu ar fi afectat fetele, procentul de fete admis nu a scăzut față de anii anteriori.

21. Colegiul director respinge excepția de necompetență materială invocată de partea reclamată, analiza CNCD nu are ca obiect baremul stabilit de Ministerul reclamat, ci faptul că nu există diferență între baremul băieților și baremul fetelor.

22. Din punct de vedere al accesului la educație și al dreptului de a alege o profesie, fetele și băieții se află în situație comparabilă, însă, din punctul de vedere al condiției fizice, există diferențe esențiale între fete și băieți. Astfel, existența unui barem identic pentru fete și băieți la proba de rezistență pe distanța de 1000 m, pentru a accede în colegiile militare, reprezintă o diferențiere conform celor arătate la pct. 24-25.

23. În mod evident criteriul de diferențiere este genul.

24. Fapta afectează atât dreptul de acces la o formă de educație, cea oferită de colegiile militare, cât și accesul la profesia de militar, având în vedere că militarii sunt formați în colegii militare.

25. Un colegiu militar poate refuza înscrierea sau admiterea unei persoane ale cărei capacități nu corespund standardelor sau condițiilor de înscriere cerute pentru accesul în instituția respectivă, atât timp cât refuzul nu este determinat de sexului acesteia. Partea reclamată nu a probat că fetele au avut acces corespunzător în colegiile militare, astfel baremul unic stabilit nu a limitat excesiv accesul lor. În consecință, măsura luată de Ministerul reclamat a afectat dreptul la educație al fetei petentei.

26. Colegiul militar formând militari, iar fata petentei neputând urma acest tip de colegiu, se afectează și dreptul de a ocupa în viitor un post militar. Este de înțeles că un militar trebuie să aibă rezistență fizică, însă partea reclamată nu a probat că modificarea baremului din anii anteriori (diferit pentru fete și băieți) ar reprezenta o cerință profesională reală și determinantă, că ar fi fost necesară modificarea baremului din cauza modificărilor cerințelor profesionale din anii anteriori.

27. În consecință, nediferențierea pe gen la admiterea în colegiile militare în anul 2021 privind timpul de alergare pentru proba de rezistență pe distanța de 1000 m (fiind de 4 minute și 15 de secunde) reprezintă discriminare fiind o restricție pe bază de sex, care are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la educație militară respectiv a dreptului de alegere a profesiei de militar.

28. Conform prevederilor **O.G. nr. 2 din 2001**, art. 5 alin. 2 lit. a, coroborată cu art. 6 și art. 7, Colegiul director aplică sancțiunea de avertisment, pe considerentul că se urmărește în principiu remedierea situației și nu amendarea reclamatului.

29. Se recomandă reclamatului să reanalizeze baremele de probe fizice pentru admiterea în colegiile militare, eliminând prevederile discriminatorii pe criteriul sexului.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția de necompetență materială invocată de partea reclamată conform art. 28-32 din **Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor**;
2. Fapta sesizată reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 8 alin. 2 și art. 11 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
3. Conform prevederilor **O.G. nr. 2 din 2001**, art. 5 alin. 2 lit. a, coroborată cu art. 6 și art. 7, Colegiul director aplică sancțiunea de avertisment;
4. Recomandă reclamatului să reanalizeze baremele de probe fizice pentru admiterea în colegiile militare, eliminând prevederile discriminatorii pe criteriul sexului;
5. O copie a prezentei hotărâri se comunică părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: –

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 06.10.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

**Redactată și motivată: Haller István
Data redactării: 07.10.2021**

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.